

Veranderingen van flora in de Oeffelter Meent

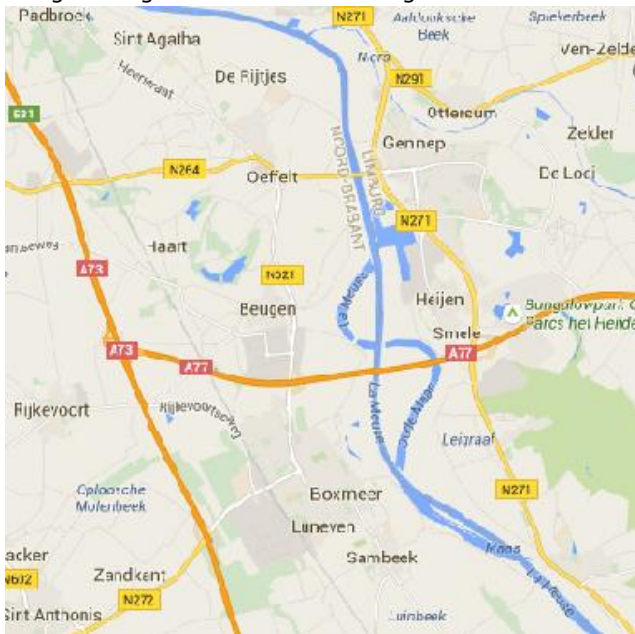
Lola Kuenen

Onderzoeksvraag

Hoe is het voorkomen van flora in de Oeffelter Meent aan de Maas sinds 1970 veranderd en wat heeft deze veranderingen veroorzaakt?

Gebiedsbeschrijving

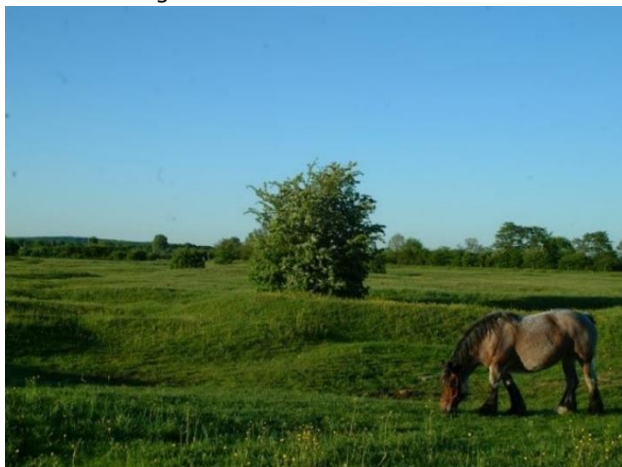
Oeffelter Meent is een **uiterwaardegebied** van de **Maas**. Het is tevens het meest noordelijke deel van het natuurgebied Maashegge, een onderdeel van de Natura2000-gebieden. Dit ligt in Noord-Brabant, aan de grens van Limburg. Het is een soortenarm gebied met voornamelijk graslanden en verder onder andere grote tijm, voorjaarshegge en voorjaarsganzerik. Er is een kleiige zandgrond die relatief weinig kalk bevat^[1].

Figuur 1: locatie van de Oeffelter Meent^[2].

Resultaten

Het gebied is een uiterwaarde die zorgt voor **afvoer** van pieken in **neerslag** en een neerslagoverschot in de winter. Dit samen met een kleiige bodem zorgt voor het voorkomen van veel pioniers die maar kort leven in het gebied. Verder is er voornamelijk grasland, wat voor begrazing door paarden en runderen gebruikt wordt wanneer het gebied niet onder water staat^[3].

Figuur 2: grasland van de uiterwaarden ^[4].

Soorten als de gestreepte klaver, kamgras, kattendoorn, kruipend stalkruid en schildereprijs tonen een toename in aantal sinds 1994. De goudhaver, moeslook, viltganzerik, wondklaver en zacht vetkruid hebben een stabiele situatie. De grote tijm neemt net als de lathyruswikke, stijf vergeet-mij-nietje, voorjaarsganzerik en voorjaarszegge juist af, terwijl dit een zeldzame soort is en juist behouden zou moeten worden voor de biodiversiteit.^[5] Zoals in de tabel te zien is, zijn sinds 1970 vijf van de 41 bijzondere soorten uit het gebied verdwenen.

	1970-1990	1991-2006
Aantal bijzondere soorten	41	36
Aantal op Rode Lijst	26	20

Tabel 1: bedreiging van soorten sinds 1970 ^[6].

Een voorbeeld van een positieve bijdrage aan het ontwikkelen van de flora is de rivierdynamiek. Omdat de Oeffelter Meent aan de benedenloop van de Maas ligt, is er een relatief kleine **helling** en dus een lage **stroomsnelheid**. Dit zorgt voor afzet van sedimenten, mineralen en plantzaden. Verder worden via de vacht en mest van grote grazers zaden verspreid. Ook hebben graafwerkzaamheden voor open sedimenten gezorgd en is er ruimte geweest voor biotoopontwikkeling op voormalig landbouwgrond. Bovendien heeft een aantal van de soorten profijt gehad van de temperatuurstijging door klimaatverandering.

Er zijn ook negatieve effecten op de ontwikkeling, zoals de doorzettende landbouwintensivering, gebrek aan verandering van de omgeving door de rivier en het weggraven van standplaatsen^[5].

Conclusie

De afgelopen twintig jaar heeft de flora in de Oeffelter Meent door goede ontwikkelingen kunnen groeien en ontwikkelen. De begrazing van graslanden en het zijn van een Natura2000-gebied ervoor gezorgd dat er stukken minder landbouw plaatsvindt. Toch is er een afname van bijzondere soorten en daarmee is er ook een afname van soorten op de Rode Lijst. De effecten die ontwikkeling nadelig beïnvloeden worden aangepakt, wat ervoor moet zorgen dat de bedreigde soorten beschermd worden en weer in aantallen kunnen toenemen.

Referenties

^[1] Maas In Beeld, <http://maasinbeeld.nl/2/?cat=36>, 2016.

Geraadpleegd op 23 januari 2016.

^[2] Google Maps, 24 januari 2016, www.google.com/maps

^[3] De Levende Natuur, jan. 2011, <http://maasinbeeld.nl/2/wp-content/uploads/Flora-Maasdal-DLN112-1p11-171.pdf>.

Geraadpleegd op 23 januari.

^[4] Franzen, 8 december 2010.

<http://www.gelderlander.nl/regio/maasland/oeffelter-meent-voorlopig-toch-geen-natura2000-gebied-1.3009362>. Geraadpleegd op 23 januari.

^[5] De flora van het Maasdal, april 2010, <http://drift.nl/wp-content/uploads/2010/08/flora-maas-in-beeld.pdf>. Geraadpleegd op 24 januari.

[6] Maas In Beeld, 2008,
http://www.maasinbeeld.nl/publicaties/Oeffelter_Meent_lr.pdf.
Geraadpleegd op 23 januari.